

LENGYEL ADAM főiskolai tanársegéd:

SOKCSÖVŰ KUKORICANEMESÍTÉSÜNK EREDMÉNYEI

4 eredeti sokcsövű kukorica fényképpel és egy táblázattal

Sokcsövű törzseink születése

Az egri Pedagógiai Főiskola Növényteni Tanszéke Kísérleti Telepén 1954. tavasza óta foglalkozom sokcsövű kukoricatörzsek létrehozásával.

Kukoricatermesztési és nemesítési kísérletsorozatunk 1953. év tavaszán az ágaskukorica előállításának ötletéből indult ki. 1953. év őszén a kukoricaszüret alkalmával azt tapasztaltam, hogy a teratológiás csövekből származó utódok sok esetben nem ágasságot, hanem sokcsövűséget örökítettek. Az is gyakori eset, hogy ugyanazon tövön ágassággal (fürtös, ramosa-típus) és sokcsövűséggel (2—3 rendes cső) találkozunk. Kísérleti eredményeink azt mutatják, hogy az ágasság és a sokcsövűség között bizonyos kapcsolatok lehetnek. Az anomáliás csövek szemterméseiből származó utódok igen életrevalóságot (virulentia) mutatnak.

Kísérleteink során beszélünk ágaskukoricáról és sokcsövű kukoricáról. Az ágaskukorica problémáit több dolgozatomban ismertettem, így erre itt nem térek ki.

Sokcsövűeknek mondjuk azokat a törzseket, ahol 1—1 tövön 2, 3, 4, 5 stb. cső terem, tehát a főhajtás oldalán, az ún. tartólevelek öbléből 2, 3, 4, 5 stb. torzsavirágzat (nővirág, cső) fejlődik.

A sokcsövű kukoricatörzsek kinemesítéséhez igen komoly gyakorlati érdek fűződik, mivel ezek termelékenyebbek, mint az egycsöves fajták. Ezenkívül sokcsövű törzseink közül 61 olyan törzsünk van, amelyek igen erős bokrosodást, fattyasodást mutatnak. Ezeknél a törzseinknél az összes szár- és levéltömeg két-háromszorosa a fattyasodást nem mutató törzseknek. Ezeken a többsövű csoport tagjainál egy-egy száron a legtöbb esetben megfigyelhető kettő, de igen sok esetben a három, sőt a négy cső virágzása is. Az esetek többségében azonban csak a két legfelső cső fejlődött ki. Ezekből a többsövű törzsekből esetleg kiváló silótörzseket fogunk tudni előállítani, ezenkívül jó hibrid és fajtahibrid partnereket is nyerhetünk.

A nyugati, főleg az amerikai kukoricanemesítők negatíve értékelik a sokcsövű kukoricafajtákat, illetve a többsövűség irányába történő selektációt, mivel tapasztalatok szerint az egycsöves kukorica egy terület-egységről nagyobb magtermést ad, mint a sokcsövű.

E. Montgomery írja: „A kukoricazonában kizárólag nagy egycsőves lófogú fajtát termelnek.” Az USA-ban az utóbbi időkig „a kukoricazonákban” az egy, de nagy csőves növényfajtákat részesítették előnyben.

Ötéves sokcsővű kukoricatermesztési tapasztalatunkban főleg a lófogú törzseknek sokcsővűségekre való kiválogatása jóval nagyobb terméseredményt mutat, mint az egycsővű fajták. Kísérleteink során a sokcsővűség irányában történő szelektálás második főfeladatunk. Ma 141 sokcsővű törzsszel rendelkezünk, s ezek közül 61 törzsünk kiváló fattyasodást mutat. S ha lesznek majd komolyabb eredményeink a sokcsővű nemesítés terén, azt az ágaskukorica kísérleteinknek köszönhetjük.

A sokcsővű kukorica nemesítése

Sokcsővű kukoricánemesítésünk célja, hogy gazdaságilag értékesebb, nagyobb teljesítőképességű siló- és sokcsővű kukoricatörzseket állítsunk elő. Sokcsővű kukoricatörzseink összekeresztkezésével bőtermő, középkorai fajtahibrideket szándékozunk előállítani. Beltenyésztéses sokcsővű nemesítésünknek pedig az a célja, hogy tiszta (homozygota) vonalakat hozzunk létre és a jól kombinálódó törzseinkkel új hibrideket (sokcsővű és silókukorica) hozzunk létre.

A sokcsővű kukorica nemesítésével kapcsolatban eddig a következő kísérleteket állítottam be:

1. Szerves- és műtrágyázási kísérletek sokcsővű törzsekkel.
2. Mv. 5-ös beltenyésztéses hibrid-vetőmag szaporítás (kollektíva feladat).
3. Rákeresztelési kísérlet (kollektíva feladat).
4. Tenyészterület- és vetésidő kísérlet (kollektíva feladat).
5. Többcsővű törzskísérlet fészkenként 1, 2, 3, 4 növény megfigyásával.
6. Azetobacterral kezelt kukoricavetőmag.
7. Beltenyésztett törzskísérlet 12 külföldi kukoricafajtaival.
8. Beltenyésztett törzskísérlet saját sokcsővű törzseinkkel.
9. Új fajtahibridek előállítása egyszerű keresztkezés útján.
10. Új hibrid előállítása háromszoros keresztkezéssel.

Feladataink a kukoricatermesztési és nemesítési vonalon egyre inkább nőnek, sokoldalúbbá válnak, terebélyesednek. Azt mondhatjuk „megízleltük a nemesítés mákonyát és kezdünk rabjává válni”. 1956., 1957. és 1958. években több végzős, III. éves biológus hallgatónk vállalt szakmai dolgozatául kukoricával kapcsolatos témát. Mindhárom évfolyamon vannak kukorica iránt érdeklődők. Egyik feladatunk az is, hogy a kísérleti munka iránt felkeltsük az érdeklődést, a figyelmet és amennyiben a hallgató vállalja, úgy kisebb kísérletező munkába is igyekszünk bevonni.

Kísérleteink demonstrációs célt is szolgálnak, mert az érdeklődő szövetkezeti és egyénileg dolgozó parasztnak bemutatjuk például a heteróziskukorica előállítását, a különböző szerves- és műtrágyák hatá-

sait stb. Az összehasonlító kísérleteink során a bővebb termő, a több termést adó fajtákat ismertetjük meg.

Az Országos Kukoricakollektíva munkájába való bekapcsolódás a különböző témakörökön (tenyészterület, vetésidő, rákeresztelési, trágyázási, hibridvetőmag szaporítás stb.) keresztül. E célkitűzéssel feladattunk hármas:

a) Segíteni a különböző témakollektívák munkáját.

b) Szoros kapcsolatban lenni a mezőgazdasági termeléssel, főleg a termelőszövetkezetekkel és az egyénileg dolgozó parasztgazdaságokkal.

c) Kialakítsuk lakóhelyünk, járásunk legmegfelelőbb kukoricatermesztési agrotechnikáját. Trágyázási, tenyészterületi, vetésidő, fajta megválasztási kérdésekben komoly szaktanácsokkal is szolgáljunk.

Kísérleteink eredményei

I.

Szerves- és műtrágyázási kísérletek sokcsövű törzsekkel

A szerves- és műtrágyák együttes alkalmazása, bevitele a talajba nagyban elősegíti a többcsövűség kifejlődését. Például az 1955. évi kísérleteinkben az egy növényre eső közepes csőtermés trágya nélkül: 1,13, míg trágyával: 1,56 volt. Az 1956. évben viszont az egy növényre eső közepes csőtermés trágya nélkül: 1,01, míg trágyával: 1,31 volt.

A szerves- és műtrágyázási kísérleteink sok pozitívummal szolgálnak és alkalmasak arra, hogy azokat a közhasználatban is közreadjuk.

Jól bevált a szerves- és műtrágya együttes adagolása fészektárgya formájában. Ennél az eljárásnál aránylag kis mennyiségű szerves-trágyára van szükség, az eredmény viszont jónak mondható.

A fészektárgyázáshoz az alábbi trágyaféleségek szükségesek: 20 q szerves-trágya, aminek fele morzsás, érett istállótrágya, a másik fele pedig tőzegkorpás fécesztrágya. Ehhez a szerves-trágya mennyiséghez adjunk még 200 kg szuperfoszfátot, 100 kg kénsavas ammóniát és 25 kg 40 százalékos kálisót. A szerves- és műtrágyákat keverjük jól össze. Fészenként 100–120 gramm szerves- és szerves-trágyakeveréket adjunk, amit előzőleg az ültetőgödörből kikerült földdel jól összekeverünk. Tanácsos még június hó végén 65–80 kg/kh mennyiségű pétisóval fejtrágyázást is végezni. Ezzel a módszerrel értem el „Egri sokcsövű hibridünk” esetében 54 q-ás termést kat. holdra átszámítva.

A többcsövűség jellege, mint minden kvantitatív jelleg, nagymérték függ a különböző környezeti feltételektől. Megfelelő szerves- és műtrágyázás esetén a termékenyebb talajban felnőtt kukoricanövények hajlamosak a két-, sőt a háromcsövűségre is. Sokcsövű kukoricanövényeink száma vetéseinkben mindig több szokott lenni a széleken, mint középen, ahol a növények sűrűbben állanak.

Sokcsövű törzseink egy részénél a sokcsövűség jellege összefügg a bokrossággal. Bokrosodó, fattyasodó fajtáink egy növényen több csövet adnak, mint a nem fattyasodó törzsek növényei, mert a fattyasodó tör-

zseken a csövek nemcsak a főszáron képződnek, hanem a mellék- (oldal) szárazokon, a fattyúhajtásokon is.

II.

Mv. 5-ös beltenyésztett hibrid vetőmag szaporítás

Ezt a munkát az Országos Kukoricakollektíva megbízásából végeztük 1955. és 1956. években. 1955. évben 2 kat. holdon, 1956. évben pedig 20 kat. holdon végeztük ezeket a kísérleteinket.

1955. év tavaszán az *egri Pedagógiai Főiskola Növényteni Tanszéke* és az *egri Mezőgazdasági Technikum Tangazdasága* között a Mv. 5-ös hibrid előállítására kooperáció jött létre. 1955-ben 2, 1956-ban pedig 20 kat. holdon indult meg e kiváló hibridvetőmag előállítása. A tangazdaság minden tárgyi feltételt biztosított, a főiskolától csupán szakmai irányítást kért. A hibridvetőmag előállításának felelőse a tangazdaság részéről: *Hidvégi László* agronómus, a főiskola részéről: *Lengyel Ádám* tanársegéd. Az előállított vetőmag felett a tangazdaság, illetve a Heves megyei Magtermeltető Vállalat diszponált. Az 1955. évben a 2 kat. holdon előállított hibridvetőmaggal 1956. év tavaszán 196 holdat vetettek be. Az 1956. évben a 20 kat. holdon előállított hibridvetőmaggal pedig 1957. év tavaszán már 1000 kat. hold területet lehetett bevetni.

Ezzel a kollektíva-feladat vállalásunkkal igen közeli kapcsolatba jutottunk a termeléssel, főleg a termelészövetkezetekkel. Ezenkívül a termésátlagok emelését is nagyban elősegítettük, hiszen a Mv. 5-ös hibrid-kukorica átlag 20—25 százalékkal adott több termést, mint a közhasználatban levő egyéb fajták. Kat. holdanként 4 q-ás csöves terméstöbbletet alapul véve, 1000 kat. holdon ez már 4000 q terméstöbbletet jelent. 4000 q csöves kukorica pedig 2400 q májusi morzsolt kukoricának felel meg. Ezzel szemben 1 q hús és zsír termeléséhez kereken 5 q szemeskukoricát kell feletetni; 2400 q szemeskukorica feletetésével tehát 480 q hús és zsír nyerhető.

III.

Rákeresztezési kísérlet

A rákeresztezési kísérleteket kollektíva-feladatként végeztük 1954., 1955. és 1956. években. A téma felelőse: *Dr. Berzsenyi Janosits László*, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, tudományos kutató, osztályvezető.

1954. évben	. . . . .	80 fajtahibrid törzs
1955. évben	. . . . .	67 fajtahibrid törzs
1956. évben	. . . . .	100 fajtahibrid törzs

Összesen: 247 fajtahibrid törzs

szerepelt a hároméves rákeresztezési kísérleteinkben.

Rákeresztezési kísérleteinkből mindhárom évben részletes, kiértékelő jelentést küldtem a lémafelelősnek.

IV.

Többcsövű törzskísérlet, fészkenként: 1, 2, 3, 4 növény meghagyásával

A kísérlet célja az volt, hogy megállapítsuk, mennyi az egy növényre eső közepes csőmennyiség, ha fészkenként: 1, 2, 3, 4 növényt hagyunk meg. Ezt a kísérletünket sokcsövű törzseinkkel végeztük. Standardként a Mv. 5-ös hibrid, az Ó. 5-ös fajtahibrid, a Magyar sárga simaszemű és a kátolyi „Aranyözön” szerepeltek.

A kísérletet 1956. év tavaszán 70×70 cm-es sor- és tőtávolság mellett állítottam be, fészek szerves- és műtrágyák együttes alkalmazásával, háromszoros ismétléssel.

A következő eredményt kaptam:

a) *Saját többcsövű törzseinknél* egy növénynek a fészekben való meghagyása esetén

egy növényre eső közepes csőmennyiség	1,96
két növény meghagyásával	1,30
három növény meghagyásával	0,98
négy növény meghagyásával	0,65

b) *Mv. 5-ös hibrid* esetében

egy növény meghagyásával	1,80
két növény meghagyásával	1,27
három növény meghagyásával	0,92
négy növény meghagyásával	0,78

c) *Ó. 5-ös fajtahibrid* esetében

egy növény meghagyásával	1,70
két növény meghagyásával	1,28
három növény meghagyásával	0,95
négy növény meghagyásával	0,75

d) *Magyar sárga, simaszemű* esetében

egy növény meghagyásával	1,40
két növény meghagyásával	1,15
három növény meghagyásával	0,88
négy növény meghagyásával	0,68

e) *Kátolyi „Aranyözön”* esetében

egy növény meghagyásával	1,28
két növény meghagyásával	1,08
három növény meghagyásával	0,79
négy növény meghagyásával	0,59

A közölt adatok mutatják:

1. A növények számának növekedésével a fészekben a növényre eső csőmennyiség szabályszerűen csökken.

2. Saját többcsövű törzseink terméseredmény szempontjából megelőzték a Mv. 5-ös hibridet.

3. A kísérlet hibája, hogy csak egy évben tudtam beállítani és ebből még nem lehet helyesen a szignifikáns differenciát megállapítani.

V.

Azetobacterral kezelt kukoricavetőmag

1956. év tavaszán egy új kísérletet állítottam be. A kísérlet neve: A kukoricavetőmag Azetobacterral való baktériumos kezelése. Erről a kísérleteimről az egri Ped. Főiskola Évkönyve IV. kötet. Eger 1958: 477–481. o. „Azetobacterok hatása a kukorica fejlődésére” címmel írtam dolgozatot. E kísérlet is sok érdekes megfigyelési alkalmat nyújtott. Összegezve új kísérletem eredményeit, a termésnövekedés 10–22 százalékos.

VI.

Beltenyésztett törzskísérlet külföldi és sokcsövű törzsekkel

1954. év telén dr. Pap Endre tudományos kutatótól 12 féle külföldi kukoricából kaptam néhány szem vetőmagot. A külföldi fajtákkal ez év tavaszán beltenyésztéses kísérleteket kezdtem. Ezzel a kísérleteimmel azt a célt tűztem magam elé, hogy részben megismerjem e külföldi fajtákat, másrészt pedig azokat a fajtákat, amelyek saját sokcsövű törzseimmel jól kombinálódnak, a későbbiek folyamán felhasználjam új hibridek előállításában, mint partnereket.

1955. év tavaszán pedig 90 sokcsövű örökítést mutató törzzsel beltenyésztéses kísérletet állítottam be. 1955. évben (I/1-ben) sikerült 12 sokcsövű beltenyésztett törzset kapni. Ez nem nagy szám, mert a sokcsövű törzseimnek mindössze 7,5 százaléka.

A sokcsövűség évenkénti öröklődése beltenyésztéssel:

1955. évben	7,5 százalék
1956. évben	19,0 százalék
1957. évben	45,0 százalék
1958. évben	65,5 százalék

Legjobb beltenyésztett sokcsövű törzseink: „P”, „ECs”, „L”, „ILI”, „H”, 347, 324, 364, 320, 399, 309, 396, 345, 278, 286, 368, 355, 332, 301, 408, 260, 312, 283, 258, 282, 315. A „P”, az „ECs”, a 347, a 324-es törzsünk az idén (I/4-ben) elérte a 100 százalékos sokcsövű örökítést.

Beltenyésztett sokcsövű törzseink száma:

1954. évben	12 törzs
1955. évben	12 törzs
1956. évben	25 törzs
1957. évben	43 törzs
1958. évben	61 törzs
Összesen: 153 törzs	

amelyből 12 törzs külföldi, 141 törzs pedig saját sokcsövű törzsünk. Sokcsövű törzseink között 61 törzs kiváló fattyasodást mutat.

A beltenyésztett sokcsövű törzseink száma is évről-évre növekedik. 1958-ban 450 sokcsövű izolációnk volt, amelyből 210 csövet, 153 törzsnél sikerült izolálni. 1—1 törzsre átlag 3—3 izoláció jutott.

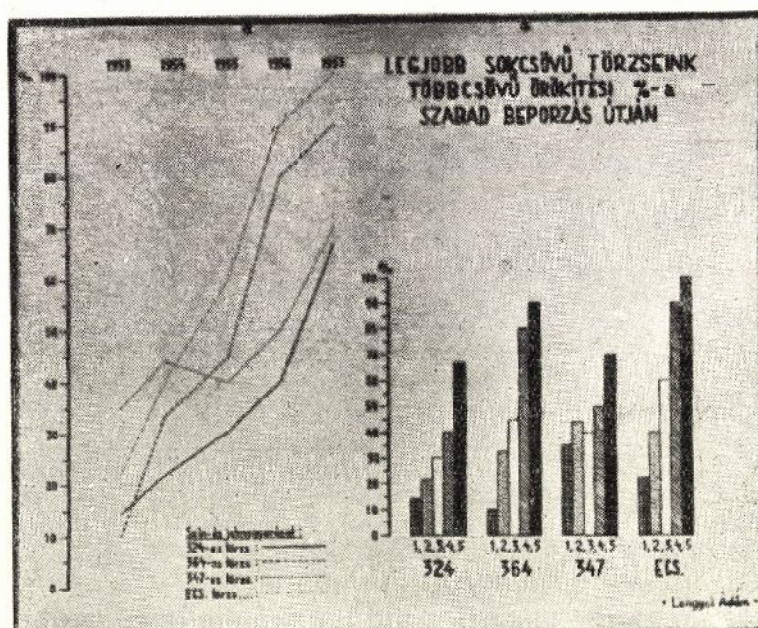
Sokcsövű törzseink megoszlása a belt. évek szerint:

5 éves I/5 törzsünk van (külföldiek) ..	12 törzs
4 éves I/4 törzsünk van	12 törzs
3 éves I/3 törzsünk van	25 törzs
2 éves I/2 törzsünk van	43 törzs
1 éves I/1 törzsünk van	61 törzs

Összesen: 153 törzs

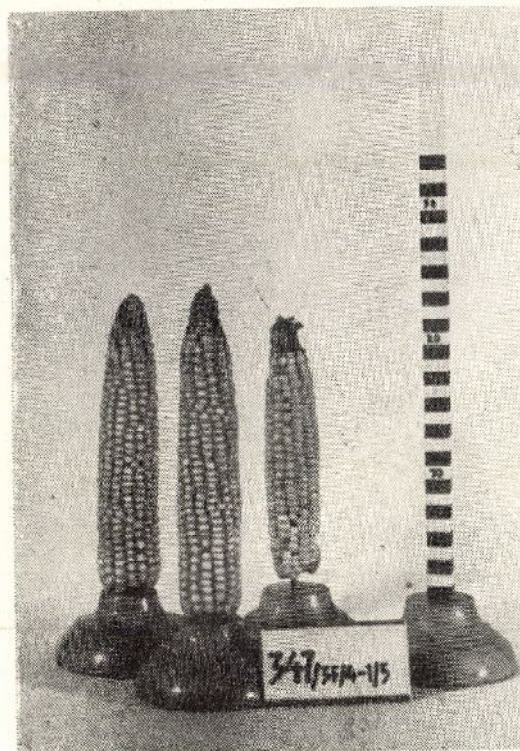
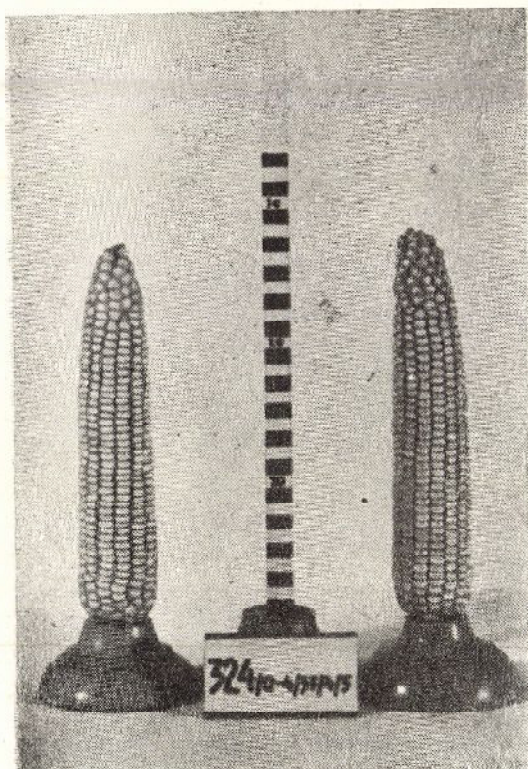
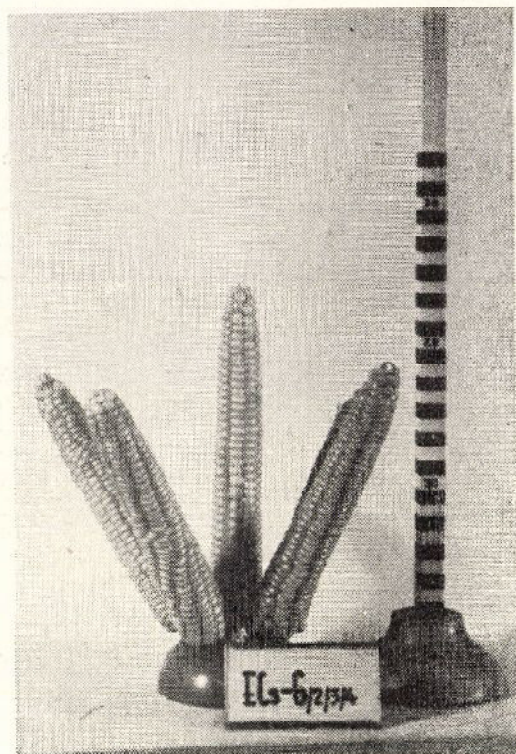
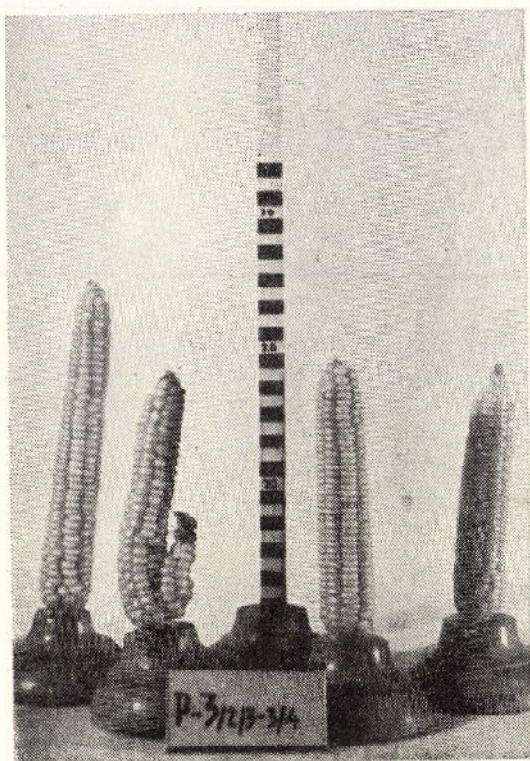
Sokcsövű törzsekkel végzett eddigi nemesítói munkánk bizonyítja, hogy mind családtenyésztéssel, mind beltenyésztéssel kezeléssel fokozni lehet a sokcsövűségi hajlamot.

A következőkben bemutatok egy grafikont, amely a négy legjobb sokcsövű törzsünk többcsövű örökítési százalékát mutatja be szabad beporzás útján.

A továbbiakban négy kiváló sokcsövű-kukoricatörzsünk fényképét mutatom be. Ezek a törzsek: P—3/2/3—3/4, ECs—6/2/3/4, 324/a—4/3F/4/5 és 347/3F/4—1/5. A „P” és az „ECs” törzsek kiválóan fattyasodnak. A 324-es és a 347-es törzsek pedig az „Egri sokcsövű hibrid” szülői.

VII.

Keresztezéssel előállított hibridünk

Ötéves (1954—1958) munkával sikerült előállítanom egy jónak ígérkező hibrid-kukoricát. Az új hibridet „Egri sokcsövű hibrid” néven szeretném elfogadtatni az Országos Fajtaminősítő Tanáccsal.

Az új hibridjelölt szülői: két saját sokcsövű törzsünk és egy ismeretlen amerikai fajta. A saját szülőink: 347 és 324-es törzsek. A 347-es törzs sárga gömb szemű, a szemek közepnagyok, igen hajlamos a 2—3 csövűségre. A kukorica golyvás üszögjével (*Ustilago mays-zeae* [Dc.] Magn.) szemben érzékeny. A 324-es törzs sárga lófogú, jól örökíti a sokcsövűséget ez a törzs is, kétsövűségre hajlamos, a szár erős, vastag; dús, borszerű levélzettel. Az amerikai szülőről csak annyit tudok, hogy közepkései, zölden érő, sárga lófogú fajta.

Az „Egri sokcsövű hibrid”-jelöltet háromszoros keresztezéssel (three way cross) állítottam elő. A munkát a következőképpen végeztem: A 347-es és a 324-es törzseket egyszerű keresztezéssel (single cross) összekereszteztem. 347×324 . A 347-es törzs anyanővényeit a 324-es törzs apanővények virágporával termékenyítettem meg. A keresztezés reciprokját is elvégeztem. A keletkezett hibridet (F_1) összekereszteztem az ismeretlen amerikai fajtaival, amit előzően 3 évig beltenyésztettem.

$F_1 \times$ Ismeretlen amerikai fajta (IAF)

347×324

324×347

↓

vagy

↓

$F_1 \times$ IAF

$F_1 \times$ IAF

Az ismeretlen amerikai fajta (IAF) beltenyésztes előállítását 1954. év tavaszán kezdtem meg. 1954. év telén dr. Pap Endre tudományos kutatótól kaptam 4 szem magot, ez volt a kiindulási anyagom. Ebből a vetőmagból ma már ötéves (I/5) beltenyészett anyagom van.

1957. évben terveim közé tartozott, hogy megvizsgáljam a keresztezés során a kombinálódóképességet, melyik partnerek jók, milyen gazdasági előnyt, vagyis terméstartósságot jelent 1—1 keresztezés, ha beválik. Ezzel a munkával párhuzamosan ez év tavaszán néhány (5) egyszerű keresztezésből származó hibriddel összekereszteztem a hároméves beltenyészett (I/3) ismeretlen amerikai fajta (IAF) törzset.

1958. évben az új fajtahibrid jelöltek (5) kipróbálása is megtörtént termésösszehasonlító kísérletben. Standardként az Ó. 5-ös fajtahibrid és a Fk szerepeltek. Az eredmény az „Egri sokcsövű hibrid”-jelöltünk esetében igen biztató. A termésösszehasonlító kísérletet 3 sorozatban, 3 ismétlésben végeztem. Mindhárom sorozatban, mindhárom ismétlésben az „Egri sokcsövű hibrid”-jelölt a standardoknál jobb terméseredményt adott.

Az „Egri sokcsövű hibrid” nagybárra sárga lófogú, de kis mértékben sárga gömb szemek is előfordulnak, ezenkívül megfigyelhető a sárgának több színárnyalata. Az érési idő: szeptember harmadik dekádja.

Minden szár megtermette a maga 2 csövet, de igen sok tö 3 csövet is termett, előfordult 4 csövű tö is. A szár nem fattyas. 80×60 cm-es sor- és növénytávolság mellett az egy töre eső csőtermés „Egri sokcsövű hibrid” esetében 1,9 volt. Egy-egy cső súlya átlag: 260 g-os; az egy-egy töre eső termés mennyiség: 494 gramm. Az egy kat. holdról várható csöves termés 45—50 q, ami, ha 20 százalékos beszáradási és 20 százalékos csutkaveszteséggel is számolunk, 28—30 q májusi morzsolt szemtermésnek felel meg.

Új hibrid-jelöltünket az idén bejelentjük az Országos Fajtaminősítő Tanácsnak és kérjük annak országos kipróbálását. Bízunk abban, hogy az „Egri sokcsövű hibrid” az országos versenyben is megállja helyét és néhány év múlva talán a köztermesztésbe kerülve, jó hírnevet szerez majd városunknak és intézetünknek.

FELHASZNÁLT IRODALOM LITERATURA

- [1] *Fleischmann* Rudolf: A kukorica. *Zea mays* L. Villax Ödön: Növénynevelés című mű II. kötetében. — Szerző kiadása. Magyaróvár, 1947. 176—213.
- [2] *Fleischmann* Rudolf: A tengericső alakulásának jelentősége a tengeri nemesítésénél. — *Köztelek*, 1913.
- [3] V. E. *Kozubenko*: A kétcsövű kukorica nemesítése. Szelekciójuk kukuruzájának dvuhpocsatkovoszt. — *Zeml.*, Moszkva, 1955. 12. sz. 53—54. p.
- [4] *Lengyel* Ádám: Kétéves kukoricakísérletünk eredményei. Egri Ped. Főiskola Évkönyve I. kötet. Eger, 1955:427—444.
- [5] *Lengyel* Ádám: A heterózis-kukoricanevelés jelentősége Heves megyében. — Egri Ped. Főiskola Évkönyve II. kötet. Eger, 1956:561—582.
- [6] *Lengyel* Ádám: A kukorica ágasságának és többcsövűségének kapcsolata. — Egri Ped. Főiskola Évkönyve III. kötet. Eger, 1957:409—424.
- [7] *Lengyel* Ádám: Hol tartunk az ágaskukorica nemesítésében? — Egri Ped. Főiskola Évkönyve V. kötet. Eger, 1959.

ADAM LENGYEL:

Die resultate unser Vielkolben-Mais Veredlung

(4 originale Vielkolben-Maise mit Foto und einer Tabelle.)

Ich befasse mich seit dem Frühling des Jahres 1954, an der Pädagogischen Hochschule in Eger (Erlau) bei der Versuchsstelle des Pflanzenwissenschaftlichen Lehrstuhles, mit der Veredlung des Vielkolben-Maises.

Wir nennen jene Stämme vielkolbing, wo auf je einen Trieb 2, 3, 4, 5 usw. Kolben wachsen, also an der Seite des Haupttriebes, aus dem Schosse der sogenannten Haltblätter 2, 3, 4, 5 usw. Kolben blütenstände (weibl. Blüte, Kolben) sich bilden.

An die Ausveredlung der Vielkolben-Maisstämme Knüpft sich ein sehr ernstes praktisches Interesse, da diese viel fruchtbringender sind, wie die einkolbigen Sorten. Heute haben wir 141 Vielkolbenstämme, und davon zeigen 61 unsere Stämme eine ganz hervorragende Nebentriebbildung auf.

Der Zweck unserer Vielkolben-Mais Veredlung ist dass wir wirtschaftlich wertvollere, grössere wirkungsfähige Seitentrieb und vilkolbige Stämme hervorbringen.